

A Moszkva–Budapest-tengely

VISSZHANG - LVIII. évfolyam, 32. szám, 2014. augusztus 8.

Az *Élet és Irodalom* mostanában sokat foglalkozott az ukrajnai polgárháborúval és Putyin felelősségével (Például Lóga Máté: *Oroszország: reformok helyett területi expanzió, ÉS, 2014/31., aug. 1.*). De nem csak Putyinról van szó. A kelet-európai helyzet egész dinamikája változóban van, és ebben Orbán Viktor szerepe is fokozatosan átértékelődik. Orbán már jó ideje kokettál a KGB-rezidensből lett örökös orosz elnökkel, és hogy ennek a viszonynak milyen a természete, arról hallhattunk a szókimondó lengyel politikusoktól. A bálványosi nyári szabad egyetemen tartott előadás lefektette a nem liberális demokrácia elméleti kereteit, és sejthetjük, hogy az orosz modell eleve a centrális erőter egyik legfontosabb előképe volt (no persze Mussolinivel, Goebbelsszel, Salazarral és más klasszikusokkal együtt). Ez nem pusztán képzelgés, a Moszkva–Budapest-tengely létrejötte egyáltalán nem zárható ki.

A két legfelső vezető, ha szabad így fogalmaznunk, az utóbbi években közös gondolati univerzumban politizál. A szólásszabadság már nálunk is korlátozott, a közmédia egyoldalú, a gazdaságot kormányközeli oligarchák uralják, a választásokat manipulálják. Bár hazánk még az Európai Unió tagja (és ily módon többé-kevésbé befolyásolhatják az európai demokratikus elvárások), egyre szorosabban kötődik Oroszországhoz – gazdaságilag és ideológiailag. És Oroszországban figyelnek ránk. Nem véletlen, hogy amikor az ukrán válság kellős közepén Orbán előállt a kárpátaljai autonómiakövetelésével, az orosz tévécsatornák azonnal beszámoltak róla. Erőltessük meg a fantáziánkat! Putyinnak bizonyára sokat megérne egy radarállomás Közép-Európa szívében, mondjuk a Zengőn (a bánáti bazsarózsáról majd kiderül, hogy elég, ha a Bánáton virul). Fogadni mernék, hogy a NATO alapszerződésében nincs olyan pont, amely megtiltaná egy idegen katonai létesítmény felállítását a tagországok területén. Ehhez nekik túl szegényes volt a fantáziájuk.

A magyar-orosz barátságon sokat lendített a CÖF hitvallása Paks ügyében. Megvan a vezér stratégiai döntése, és megvan a – felülről ösztönzött – tömegtámogatás. E perspektíva fényében újraértékelhető a jobbikos Kovács Béla tevékenysége is. A két párt víziója nincs annyira távol egymástól. És hol van az megírva, hogy a hidat csak a „hídember” építheti? Az orosz erők légi úton elég gyorsan itt teremhetnek, ha bajunk támadna a szomszédainkkal. (Még az sem elképzelhetetlen, hogy egyszer csak közös határunk lesz.) És legfeljebb majd újra kikiáltjuk a népköztársaságot (mint a kelet-ukrajnai szakadár megyék). A nép számára, de nem a nép által. Ebben végeredményben nem lenne semmi új.

Orbán Viktornak azonban előbb-utóbb észre kéne vennie, hogy olyan sakktáblán játszik, amelyen ő mindig csak paraszt lehet. És egy paraszt könnyen feláldozható, ha úgy alakul a játszma.